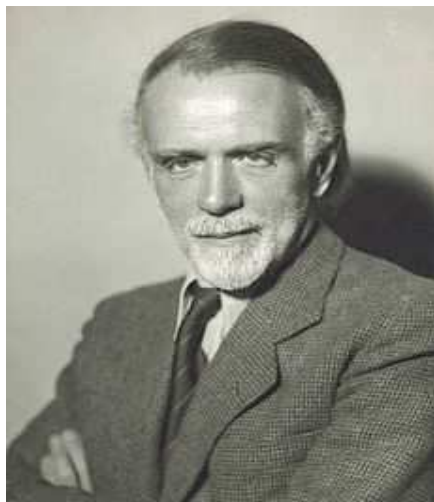

STÉBEL ILDIKÓ

**„.....AZÉRT EGYEZTEM BELE VÉGÜLIS, HOGY NEVEMRŐL
NEVEZTÉK EL EZT AZ ISKOLÁT”**

**Kodály Zoltán névadása a debreceni Zeneművészeti Szakiskolában
Kodály és Debrecen**

A debreceni szakiskola jövője: példát adni a szolfézs és hangszertanítás összehangolására, ének alapon történő hangszertanítással új énekekre bírni a hangszereket; a környékre kisugárzó működéssel hangzó életre bírni a néma berkeket.”(Kodály Zoltán, Debrecen, 1957. június.23.)

Zenepalota, Debrecen 2018

Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola AMI épülete

1957. június 23-án a névadáskor, a homlokzatra került felirat (A fotó az iskola tulajdona)

Kodály Zoltán és Gulyás György, Debrecen (A fotó az iskola tulajdona)

A debreceni szakiskola
 jövője: példái adni a szofisztika és
 hangteremtés összehangolására,
 ezek alapján történő hangter-
 emtéssel új énekekre bírni a
 hangtereket; a környékre...
 Kisgyűjtő működéssel hangzó
 éneke bírni a néma beemeléssel
 1957 jún 23
 Kodály Zoltán

Kodály Zoltán bejegyzése, az iskola emlékkönyvében (A fotó az iskola tulajdona)

Kodály Zoltán a debreceni zeneművészeti szakiskola névadásán 1957.június 23. Kodály Zoltán mögött Pongrácz Zoltán, Gulyás György és mások (A fotó, az iskola tulajdona)

Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola, AMI, „a Zenede” a magyar nyelvű zeneoktatás, a magyar zene elsők közötti felvállalója. Egyetlen olyan oktatási intézmény, amelynek Kodály Zoltán saját avatásában, személyes jelenlétében nevét adta.

Kodály Zoltán, Debrecen iránti bizalma a város történelméből is táplálkozott, a forradalmiság, a haladó hagyományok, a sajátos magyar szellemű műveltség, melynek több évszázadon keresztül a Református Kollégium volt a fellelegvára, s amely minden területen, a tudomány a kultúra területén - olyan kiválóságokat adott a nemzetnek és a világnak, melyeket Kodály is számba vett művei megírásakor. Legyen az Maróthi György a fiatal zseniális több területen is nagyot alkotó debreceni professzor a harmóniás éneklést elsőként kívánta megvalósítani hazánkban – az énekléssel kapcsolatos alapgondolata közvetlen kapcsolódott Kodály Zoltán által hirdetettekkel, – vagy Csokonai, Arany, Ady, Móricz, költészete, munkássága. Nem véletlen, hogy Debrecenben hangzott el Kodály Zoltán kinyilatkoztatása: *„Nincs megalkuvás művészetben és magyarságban!”*

Sok költő és író tanult itt, a Református Kollégium falai között, kiknek műveit Kodály is megzenésítette. A nemzeti demokrácia kivívásában tett lépései a városnak, – kétszer fővárosa is voltunk az országnak. Kodály Zoltán nemzeti múltunk nagy ismerője, lelkiismeretünk felrázója, vonzódott ahhoz a városhoz, amely az ő lelkületéhez, hazafias érzületéhez, erkölcsi felfogásához oly közel állt. Magyar szellemű, idegen hatást kellő mértékben „távol tartó műveltség” áradt a város, a Református Kollégium falai és a Debreceni Zenede (Kodály Zoltán Zeneművészeti) alapító okiratában megfogalmazottakból: *„... az oktatás nyelve kizárólag magyar legyen, a magyar zenére kiváló gond fordítassék...”*

Ez a jellegzetes debreceni magatartás, a bátor és következetes kiállás magyarsága mellett, vonzó lehetett a magyarság egyik legnagyobb alakjának. Maróthi György a Kollégium fiatalon elhunyt kiváló professzora a harmóniás éneklés, a Kántus, életre hívója a századokkal később megjelenő kóruskultúrát teremtő Kodályhoz ver hidat. Maga Kodály is sokat emlegette. De előhívhatjuk emlékezetünkbe a magyar zenét, a magyar nyelvű zeneoktatást felkaroló debreceni polgári egyesülést, amely alig évtizednyire a levert szabadságharc után, magyar nyelvű zeneoktatási intézményt létesít, - felkarolja a magyar zenét - a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola elődintézményét a Debreceni Zenedét hozza létre - hogy a zenei műveltséget szétsugározza a környékre. Az 1868-ban majd az 1929-ben megrendezett Országos Dalosverseny szervezője is ez az intézmény. A szervezett magyar énekkari élet kiinduló pontjának tekinthető ez a vállalása. De nyilvánvaló, hogy hozzájárult Debrecen megbecsüléséhez, a névadáshoz való eljutáshoz az a tény is, hogy már a korai

időktől kezdve, kitűnt városunk Kodály műveinek gyakori és színvonalas előadásával.

Kodály Zoltán műveinek tolmácsolásában elsők között volt városunk, s az iskola. 1929-ben a Dóczi Református Leányintézet már előadta, többek között a „Túrót eszik a cigány”-t, a „Villó”-t, a „Gergely-járás”-t. Hoór-Tempis Erzsébet iskolánk neves énekművész tanára, is műsorára tűzte a Kodály dalokat, már e korai években. Kedvező fogadtatásra talált e művészet a helyi lapok kritikáiban.

1934-ben a haladó szellemű Ady társaság meghívására jött Debrecenbe a Mester Népzene és Műzene címmel előadást tartani. A Kodály-est az Aranybikában zajlott, frenetikus sikerrel. Erre az alkalomra készítette városunk szülötte a neves szobrász Medgyessy Ferenc (Debrecen, 1881. – Budapest, 1958.) kétszeres Kossuth-díjas szobrászművész, kiváló művész) Kodály fejét ábrázoló plakettjét, amelyet 1500 példányban sokszorosítottak: ez volt az estre a belépő.

Medgyessy Ferenc terrakottából készült plakettje az iskola tulajdona

Az esten fellépet az intézmény (Kodály Zoltán Zeneművészeti – akkor még Zeneművészeti Szakiskola, „Zenede”) gyermekkara a Tantum ergo, A süket sógor, és a Táncnóta kórusokat énekelve, Elefánthy Mária vezényletével, Hoór Tempis Erzsébet pedig Kodály dalokat énekelt (A tavasz, A csitári hegyek alatt, Jöjj te hozzám kis pacsirta). Az iskola igazgatója, a zongoraművész dr. Baranyi

János a Székely nóta, a Székely keserves és az Allegro giocoso c. Kodály alkotásokat szólaltatta meg.

A Református Kollégium polgári fiúiskola énekkara a „Lengyel László”-t, a Dóczy Gimnázium leánykara a „Pünkösdlő”-t, a „Zenede” kórusa pedig a „Mátrai képek”-et a Kodály tanítvány Szabó Emil vezényletével. (A Zenede tanára, Szabó Magda unokabátyja egykoron Kodály és Bartók tanítványa volt.)

A Református Kollégium 400 éves fennállásának jubileumi ünnepségén, 1939. május 14-én, első ízben hangzott el Debrecenben a Psalmus Hungaricus. A főpróba karnagya Kodály Zoltán volt. Az ünnepségen azonban már betegsége miatt nem tudott megjelenni, ezért a következő sorokat küldte: *„A Psalmus útját én úgy érzem, mint egy tőlem idegen bolygóét. Három legutolsó állomása: Athén, Debrecen, Párizs. Ez a szimbolikus háromszög, mintha az egész életem értelmét és törekvését ábrázolná: A magyar álljon a maga lábán, egyik kezét Athén a másik kezét Párizs felé nyújtva.*

Minden tehetségét az újkor Párizsa és az ókor Athénje fejlesztheti odáig, hogy önmagát legjobban kifejezze.

Minél rövidebb a magyar lélek útja Athénig és Párizsig, annál könnyebben talál önmagára.

Ezért legfontosabb nekem a három állomás közül Debrecen.

Ilyen fiatal kórus még sosem énekelt a Psalmust, sehol.

Nem minden aggály nélkül néztem elébe a nagy vállalkozásnak. De már az előzetes próba meggyőzött, hogy ifjúságunk az erején felüli vállalkozást is győzi.”

Ekkor már készen volt Galánffy Lajos zongoraművész, iskolánk tanárának, igazgatójának Marosszéki táncok átírata, mely könyvtárunkban megtalálható Kodály bejegyzéseivel és engedélyezésének aláírásával. (Trió hegedűre, gordonkára és zongorára: 1935-ben mutatták be iskolánk kiváló művésztanárai: Galánffy Lajos-zongora, Búza Gábor-hegedű és Erdész Mihály-cselló).

1935-től Debrecen bekapcsolódott hét ízben is az ifjú énekkarok Éneklő ifjúság mozgalomba, amely Kodály és követői a magyar kóruszene népszerűsítését vállalta fel. 1943-ban május 8-án az állami és felekezeti iskolák nagy találkozóján például 900 fiatal énekelt Kodály tiszteletére (60. születése napját fél évvel később megünnepeelve) „A magyarokhoz” c. vegyeskari művét. Hatalmas siker volt!

1946-50 a Kollégium Tanítóképzős fiaiból és a Dóczy tanítóképző leányaiból (Gulyás György tanítványai) alakult a Kollégiumi Kórus, amely karnagya után a Csenki kórus nevet nyerte el. 1946 júniusában a „Jézus és kufárok”-at, 1949-ben a „Psalmus Hungaricus”-t, majd 1950-ben a „Székely fonó”-t adták elő.

1955. december 15-én Kodály Zoltán 73. születésnapja alkalmából rendezett hangversenyen első ízben szólalt meg Debrecenben a Budavári Te Deum. A koncert végén Kodály Zoltán szólásra emelkedett és többek között a következőket mondta: „... **Ennek az ünnepségnek forróságában mondhatom, hogy nem éltem hiába...**”.

Hogy Kodály Zoltán mennyire bízott Debrecenben, annak zenei nevelőiben, tanulóiban a magyar zene nagy mestere, azt a Zeneművészeti Szakiskola („Zenede”) névadása híven ábrázolja. Gulyás György, az intézmény akkori igazgatója, a Békés-Tarhosi Énekiskola legendás létrehozója kollégáival kereste meg a Mestert, hozzájárulását kérve a névadáshoz. A barátságos beszélgetés után Kodály mindenki örömeire belegyezését adta és egyúttal kifejezésre juttatva tanácsait iskolánk további működésére, munkásságára nézve.

Ezek a következők voltak:

1. A tradíció megbecsülése. Főleg debreceni vonatkozásban, felhívta a figyelmet Maróthi Györgyre
2. A társadalom és az iskola kapcsolata, a szélesebb tömegek felé való orientálódás
3. A zenepedagógia gyakorlata. A szolfézs eredményeinek fokozása.
4. Az iskola szociális összetételének javítása...

A névadó ünnepségre 1957. június 23-án került sor.

Az ünnepség egyben a Hajdúsági Zenei Hét nyitó rendezvénye is volt. A műsorfüzetbe ez írta Kodály Zoltán: *„Egy ország zenekultúráját nem egyes zenészek csinálják, hanem az egész nép. Minden ország zeneszerzése, ha eredeti, a maga népe dalain alapul. Ezért kell azokat állandóan figyelni, tanulni énekelni”*

Ezzel, Debrecen is kapott jelszót Kodálytól - aki szívesen engedett Gulyás György kérésének **1957-ben ünnepélyes keretek között iskolánk egyedüli módon felvehette Kodály Zoltán nevét, a nagy magyar zeneszerző, tudós,**

zenepedagógus még életében, személyes avatásában, hozzá járult a névadáshoz. Tehát azért egyeztem bele, utóvégre, hogy nevemről nevezzék el ezt az iskolát, mert látszott valami biztosítéka, hogy az egészséges zenekultúrára való nevelés itten jó otthonra talál, biztos kezekre van bízva...” mondta avatóbeszédében Kodály Zoltán.

A névadó ünnepség után két hangverseny következett Kodály műveiből, a szerző jelenlétében. A Nagytemplom orgonakarzatán szólalt meg Kodály Zoltán *Missa brevis* című műve, a Kodály Leánykar és a Kollégiumi Kántus előadásában, a Csokonai Színház szólistáinak közreműködésével, Pongrácz Zoltán orgonakíséretével, Gulyás György vezényletével. A nagyszabású „*Budavári Te Deum*”-ot Vaszy Viktor vezényelte. A Kodály Leánykart a Vass Lajos által vezetett Állami Férfikar egészítette ki. Közreműködött még a négy szólista és a MÁV Filharmonikus Zenekar.

Debrecen, 1957. június 23. Kodály Zoltán, autogramot ad Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola Kodály-estje előtt a helyszínen (Arany Bika Szálló Konferterme)
(MTI Fotó: Bartal Ferenc)

Helyszín Arany Bika Szálló Konferterme, amely Bartók terem Művelődési Otthon)

Debrecen, 1957. június 23. Kodály Zoltán autogramot ad a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola Kodály-estje előtt az Aranybika koncertterme előterében, a hajdúsági zenei héten (MTI Fotó: Bartal Ferenc)

<i>Június 23. vasárnap, déli 12 óra</i>	<i>Debrecen Nagytemplom</i>
ÖNNEPI HANGVERSENY ⁵²	
Kodály Zoltán <i>háromszoros Kossuth-díjas, kiváló művész tiszteletére</i>	
Missa Brevis (tempore belli) vegyeskarra orgonakísérettel	
Előadja: Debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola Vegyeskara	
Kollégiumi Kántus	
Balogh Éva (szoprán)	Varga Magda (alt)
Hankiss Ilona (szoprán)	Bartha András (tenor)
Havas Ágnes (szoprán)	Virágos Mihály (basszus)
Orgonán kísér: Pongrácz Zoltán	
Karigazgatók: Szigethy Gyula és Mándoki Ernő	
Vezényel: Gulyás György	
Közreműködik: Kollégiumi Kántus. Vezényel: Szigethy Gyula	
Debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola Leánykórusa. Vezényel: Gulyás György	
Debreceni Népi Együttes és a Kossuth Lajos Gyakorló Gimnázium Egyesített Énekkara. Vezényel: Czövek Lajos	
Debreceni Csapókerti Általános Iskola Énekkara Vezényel: Papp János	
<ul style="list-style-type: none"> - Vízkereszt - Ave Maria - Az 50. genfi zsoltár - A 121. genfi zsoltár - A 150. genfi zsoltár 	

Kodály Zoltán beszédet mond a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola névadási ünnepségén. A képen Fasang Árpád, a Művelődésügyi Minisztérium zenei főosztályának vezetője, Ménes János, a debreceni városi tanács elnöke, és Gulyás György, az iskola igazgatója, háttérben pedig a szakiskola növendékeinek egy része (a kórus) látható (Debrecen, 1957. június 23.) (MTI Fotó: Bartal Ferenc)

Debreceni szakközépiskola névadó ünnepi beszéde

*Kodály avatóbeszéde 1957. június 23-án,
a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola névadó ünnepélyén*

Tisztelt ünneplő közönség! Kedves növendékek!

Nem sok hozzátennivalóm van az elhangzottakhoz, különösen ahhoz a káprázatos perspektívához, amit Ménes elvtárs beszéde feltárt előttünk – és ami nekem régóta álmom volt, de már nem fogom megérni, hogy teljesebben. Nyugodtan halok meg abban a tudatban, hogy elindult legalább arra az útra, ahol teljesebben.

Én a névadás ellen tiltakoztam annak idején, mert én már akkor ellensége voltam a személyi kultusznak, mikor az hivatalosan még nem volt megbélyegezve⁵³.

Tíz éve már, hogy elhárítottam egy vidéki város zeneiskolájának a kérését, hogy nevem ráírják.

Megmondom, hogy mi törte meg az ellenállásomat itten annak ellenére, hogy hiába indítványoztam, hogy az iskolát Maróthiról⁵⁴ nevezzék el –, arról a Ménes elvtárs által említett debreceni professzorról, akiről még ma sem tudnak sokan valami sokat.

Ő volt az első magyar szolfézs-könyv szerzője. A 18. század közepén már tudta azt, ami annyiszor feledésbe merült azóta, hogy egészséges zenei műveltség csak ének alapján lehetséges. Megvan most is az ő kis füzet – biztosan az itteni könyvtárban is –, ami a maga korához képest egy valóságos szolfézs-könyv, vagyis kottaolvasásra tanító.

Tehát azért egyeztem bele utóvégre⁵⁵, hogy nevemről nevezzék el ezt az iskolát, mert látszott valami biztosítéka, hogy az egészséges zenekultúrára való nevelés itten jó otthonra talál, hivatott kezekre van bízva.

Most nem fejtegetem hosszasan, hogy mi a szolfézs, csak röviden említtem meg. A felületesen tájékoztatottak előtt sokszor úgy rémlik, hogy azonos a szolmizálással: aki szolmizál, az szolfézs-t tanul. Nem! A szolfézs ennél sokkal több. A szolmizálás hangok magasságának megkeresése, az még csak egyik kis eleme, ott a nagyobb eleme: a ritmus, a ritmusban való biztos tájékozódás. És ott a betetőzés. A zenei nyelvtannak, grammatikának, syntaxisnak teljes uralma: arra tanít a szolfézs!

Amire nem taníthat a hangszer-tanár, mert arra nincs is ideje és igen gyakran hozzáértése sem. E nélkül a zenetanulás, a hangszer-tanulás semmi-

vel sem több, mint ami száz és kétszáz év előtt szokásban volt nálunk, hogy az előkelő s gazdagabb családok összeálltak, vagy ha volt elég pénzük, a maguk birtokára hozattak egy külföldi „zenemestert” ún. „Musiklehrer”-t.

Ez a „Musiklehrer”-típus tovább élt. És énelőttem „Musiklehrer” mind az a zenetanár, aki nem törődik növendékeinek a szolfézs értelmében előbb említett teljes kifejlesztésével. Nem több, mint az a „Musiklehrer” volt – még ha mindjárt zenei főiskolai tanár véletlenül – akár a Bertini etüdökig jutott el, akár a Chopin-etüdüket játssza –, ha hiányzik belőle a szolfézs által tudatos-sá fejlesztett zeneértés.

Igaz, hogy én egész életemben ezt prédikáltam, de az utolsó évtizedek zavaros és viharos idejében semmi komoly eredményt nem lehetett elérni, sem a budapesti főiskolán, sem más iskolában. A felszabadulás után az első lendületben – amikor bőkezűbben bántak ezzel a területével is a kultúrának – elindult valami, és a békéstarhosi iskolában először kezdett megvalósulni olyan formában, amint az kívánatos, hogy valamennyi iskolában legyen.

A Ménes elvtárs által előbb említett megtorpanás elsöpörte a tarhosi iskolát. Egyszerűen megszüntették.

De van remény, hogy a tarhosi szellem nem veszett ki, és éppen most – ide Debrecenbe átplántálva – folytathatja azt, ami ott megszakadt. És példát adhat ezáltal a többi iskolának, hogy azok mindinkább a természetes zenealapra, az éneklésre helyezkedve valóra váltsák ezt a nagy perspektívát, amit előbb igen szépen és behatóan körvonalazott Ménes elvtárs. Hát azt kívánom én!

És ha nevem valami bélyeget jelent, akkor jelentse azt, hogy itt nem „Musiklehrer”-sílusban, nem zongoragépeket akarnak nevelni, hanem a zenét gyökeréből értő és érző zenészeket és zeneértőket. Mert végre az igazi zeneértő csak annyiban különbözik a szakzenésztől, hogy nem abból él. De teljes joga és kötelessége is ugyanúgy érteni a zenéhez, mint a szakzenésznek.

Ma még szegénységi bizonyítvánv az, hogy ezt az egyedül helves és egyedül természetes útját a zenei nevelésnek egy névvel kell lebélyegezni. A kívánatos az, hogy minden, a legutolsó, legkisebb zenetanárig ebben a meggyőződésben éljen, és ebben a koncepcióban dolgozzon.

Én azt mondtam, akkor fogom levenni nevem az iskoláról, hogyha bizonyos évek alatt elveszti az elsőségét. Ez az elsőség nem lehetetlen: Tarhos már győzött egyszer a szakiskolák közt ezen a téren, tehát éppúgy megvan a lehetősége, hogy Debrecen győzzön. De inkább kívánom, hogy annyira váljék közmeggyőződéssé a zenetanárok és zeneművelők közt, hogy így kell ze-

nélni és így kell zenét tanítani, hogy rám ne is legyen szükség, felejtsek el a nevemmel együtt azt is, hogy itt mi volt, hanem oly magától értetődő legyen ez, mint a lélegzés és a levegő.

Ezt kívánom a jövőre!

Fasang Árpád, a Művelődésügyi Minisztérium zenei főosztályának vezetője, Gulyás György iskolaigazgató, Ménes János, a debreceni városi tanács elnöke és Kodály Zoltán egy ajándék albumot nézegetnek a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola névadási ünnepségén (Debrecen, 1957. június 23.) (MTI Fotó: Bartal Ferenc)

Az iskola munkáját névadója, éber szemekkel figyelte. 1959-ben, 1963-ban, és 64-ben is járt itt, szolfézsversenyeken ellenőrizve, végre hajtják-e a vállalt feladatot. Minden alkalommal beírta magát az iskola vendégkönyvébe. Az iskola mellett az iskolától időközben különvált, önállósodott Kodály Kórus is viszi tovább a Kodály adta hivatást. Így lett iskolánk, városunk fegyvertársa Kodály Zoltánnak abban a harcában, hogy „**Legyen a zene mindenkié!**”

Gulyás György töretlen híve, közvetítője, és számon kérője volt Kodály művészetének, munkásságának, annak megvalósításának, melyet az alábbiak is igazolnak:

- Az 1955-ben létrehozott Zenedei-Szakiskolai leánykórusból nőtt ki a világhírű Kodály kórus,
- 1961-ben pedig már Nemzetközi Bartók Kórusversenyt rendeztek Debrecenben;
- Napjainkra már Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karrá fejlődött az akkor még a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zene- és Énektanárképző Szak Debreceni Tagozata nevet viselő intézmény, amelynek megszervezése szintén fémjelzi tevékenységét, Kodály követőjeként. A századokkal előbb vállalt zeneoktatás zeneművészet így teljesedett ki Debrecen zenei életében Kodály útmutatásával, Kodály zenéjével.

Kodály Zoltán haláláig gyakran és szívesen jött városunkba. 1964-ben tett debreceni látogatásakor iskolánk tanára, a Kodály növendék Pongrácz Zoltán zeneszerző vezényelte a Psalmus Hungaricus-t, valamint Szigethy Gyula a Fölszállott a páva, a Huszt, a Jelige c. műveket.

Kodály Zoltán és Gulyás György koncertet megelőző levélváltásának ezen részlete az emlékkönyvben is megtalálható: *'Van ugyan egy bécsi zenei héten egy Kodály hangverseny, meghívtak rá, de én már csak „Nagyabonyba” megyek'* (értsd: Debrecenbe!)

A Kodály Leánykar – Gulyás György vezényletével – első lett a Llangollen-i kórusversenyen (1958)

Az iskola Kodály szellemiséget, híven őrzi és folyamatosan munkálkodik általa. 1971-1972-es években neves előadók (pl. Szokolay Sándor, dr. Eősze László, Kroó György) meghívásával Kodály Zoltán Emléknapokat is rendeztünk. Azóta is rendszeresen kerülnek megrendezésre az intézményben, helyi és országos Kodály Zoltán nevével fémjelzett szolfézs-, páros ének- és népdaléneklési versenyek. Díjat alapítottunk Kodály Zoltán munkásságának emlékére, tiszteletére, amellyel az intézményben hosszú időn át kiválóan példaértékűen, teljesítő diákokat és a tanári díj változtatásával a tanárokat jutalmazzuk. Az iskola számos, Kodály Zoltánt megörökítő képzőművészeti alkotást őrizz.

Befejezésül elsőként álljanak itt Gulyás György szavai:

„Kodály és Bartók ... életműjük után indult el, Petrovics, Szokolay, Durkó zenéje ... Kodály és Bartók ismerte fel először, hogy európai módon kell komponálni.”

Szokolay Sándor (aki Békés-Tarhosi növendék volt) a Magyar Kodály Zoltán Társaság alapító elnökeként, a Debrecenben 1992 decemberében a Nagytemplomban tartott születésnap megemlékezésen Debrecen, mint régen és most is a Kodály-kultusz példájaként említette:

*„Az idők új dalaihoz fel kell nőni.
Kodályt nemhogy elhagyta kora, – utol sem érte!”*

Kodály Zoltánné Péczely Sarolta, Kodály Zoltán és Szokolay Sándor
[\(Magyarországi Evangélikus Egyház\)](#)

„Nem lehet egészen boldog ember, akinek nem öröm a zene. Erre az örömré azonban tanítani kell az emberiséget, mert magától nem jut odáig.” (Kodály Zoltán)

*Stébel Ildikó Kodály-díjas mestertanár,
ny. könyvtárvezető - Kodály Könyvtár, Debrecen